Patru sute cincisprezece mii opt fire de iarbă şi un iepure care nu mai vine
miercuri, 31.05.2006, 03:44pm (GMT)

Creşterea explozivă a speranţei de viaţă şi amendamentul la Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptat de ONU în 2037, au consacrat ideea că iluzia vieţii este la fel de umană şi valoroasă ca şi viaţa însăşi. Decizia a fost luată pentru că administraţiile centrale erau departe de a avea banii necesari pentru întreţinerea tuturor bătrînilor şi, oricum, peste jumătate din populaţia planetei mînca deja alimente din culturile hidroponice, al căror gust era simulat direct pe cortex de un implant ieftin. Aşa se face că iniţiativa ca bătrînilor celor mai săraci să li se ofere iluzia că trăiesc a fost primită cu un larg entuziasm şi a dat semnalul începerii construcţiei geriospaţiului. În numai trei ani au fost inaugurate «dormitoarele».

Asigurările Sociale Virtuale au un singur ţel: să ofere pensionarilor bătrîneţea pe care au visat-o în anii lungi de trudă fără să-i supună pe contribuabili la un efort supraomenesc. Calculul e simplu. Costă de zece ori mai puţin să ţii un bătrîn în dormitor decît afară. Fireşte că geriospaţiul nu e o închisoare! Există tabele exacte care reglementează detaliat la cîte zile are dreptul fiecare, în funcţie de contribuţia la fondul de pensii, să le petreacă afară, în viaţa reală. În rest pensionarii dorm, aşteptîndu-şi sfîrşitul.

Cei care au destui bani, fac doar cîte o excursie de o săptămînă în «hîrdăul cu minciuni», aşa cum e denumită clădirea Asigurărilor. În rest, statul le poate oferi o pensie din care să se plimbe, să aprindă un bec sau să mănînce un măr. Cei care nu au contribuit însă la fond stau mai tot timpul anului culcaţi într-o instalaţie care le pompează glucoză de sinteză în vene şi sînt alimentaţi cu iluzia că mănîncă mere, ca aprind becuri sau că se plimbă.

Adormiţii au chiar anumite avantaje. Dacă au fost destul de prevăzători încît să plătească un plus de 0,2 la sută din salariul lor lunar, sînt conectaţi la un senzor care deosebeşte cîteva milioane de culori şi nu la cel clasic, capabil să distingă doar şaisprezece. În spaţiul lor virtual, denumit pentru simplificare de Companie, geriospaţiu, pensionarii sînt de multe ori mai fericiţi decît semenii lor de afară, şi cu siguranţă mai bine îngrijiţi decît fantomele palide care colindau în urmă cu zece ani străzile în căutarea unor oase mai ieftine. Pentru numai 0,6 la sută din venitul lunar ei se pot bucura de un dispozitiv care generează toate imboldurile şi plăcerile sexului, aşa după cum pentru numai 1 la sută din venitul lunar, vărsat timp de 25 de ani, se pot bucura de vizite din partea altor colegi din geriospaţiu. Vizitele persoanelor de afară sînt strict interzise. Le-au eliminat după cîteva incidente urîte.

Dacă Asigurările ar avea destui bani, toţi pensionarii s-ar bucura de condiţii superlative, dar componentele electronice care simulează comunicarea sau dau senzaţiile de culoare sînt încă prohibitiv de scumpe pentru bătrîni.

Desigur, în ochii multor pensionari, clădirea Asigurărilor este un loc sumbru, pentru că, de aici, în fiecare dimineaţă pleacă maşinile morgii, cărîndu-i pe cei care au murit peste noapte. Dar ăsta e un lucru firesc. În fond, oamenii aceia continuă să trăiască, deşi se hrănesc cu iluzii. Într-un loc în care sînt adunaţi atîţia bătrîni, e normal ca unii dintre ei să mai şi moară.

Eu sînt funcţionar la Asigurări. Treaba mea e să cutreier geriospaţiul şi să arunc cîte o privire. Nu am voie să intervin şi doar rareori şi cu aprobări de sus pot vorbi cu pensionarii. E o muncă monotonă. Ei nu pleacă nicăieri şi nici nu fac decît ceea ce le permite programul reţelei. Doar uneori, cîte un bătrînel se reîntoarce în geriospaţiu cu un cip implantat, încercînd să fure ceva drepturi în plus. De obicei îl dăm afară din sistemul Asigurărilor şi moare destul de repede. De aceea, eu nu am prins nici un astfel de trişor. Dar am auzit de unul, anul trecut, la un alt dormitor.

• • •

L-am văzut din depărtare. Era şi greu să nu observi un om stînd în picioare pe pajiştea aceea imensă.

– Să trăiţi! m-a întîmpinat el cu voioşie. Sînteţi pe comunicare?

– Nu. Eu sînt funcţionar al Asigurărilor. Arunc o privire şi plec.

Faţa lui era compusă din cîteva milioane de poligoane, ceea ce spunea multe despre el. Fusese cumpătat şi îşi achitase conştiincios şi procentul suplimentar din venit, aferent programului cosmetic. De aceea, în ochii celorlalţi locuitori ai geriospaţiului imaginea lui semăna cumva cu cea reală.

– Vă rog să cotrolaţi: pajiştea e în bună stare; abia aşteptăm să vină iepurele! Am patru sute cincisprezece mii opt fire de iarbă. Nu mi-e clar de unde cunosc atît de exact numărul ăsta dar sînt convins că e corect. Sarcina mea e să păzesc păşunea.

– Felicitări, sînteţi independent...

– Da, a rostit bărbatul cu mulţumire. Am optat pentru clauza de eternitate şi chestia asta mi-a dat dreptul la cîteva bonusuri... Anul acesta am ales să fiu paznic aici, pe păşune. Un alt controlor, dacă nu cumva chiar dumneavoastră, mi-a spus că s-ar putea să primim vizita unui înalt demnitar, acum la pensie, al cărui vis este să fie iepure pe o păşune întinsă. Am auzit că dispune de protocolul metamorf... Ah, ce om! Cîtă valoare a avut şi, în acelaşi timp, cît de cumpătat a fost să strîngă atîţia bani încît să se poată bucura de metamorf! Pînă acum n-am văzut însă nici un iepure. Dumneavoastră ştiţi mai multe?

Nu i-am răspuns imediat. Am privit iarba. Miile de fire subţiri şi verzi arătau la fel. Ici-colo se unduiau ciudat formînd înscrisuri geometrice şi chiar litere disparate. Ştiam că nu aveam destule drepturi în reţea pentru a putea păşi pe iarbă. Dar un iepure...

– E pe-aproape, aşa am auzit...

Bărbatul s-a aşezat pe o piatră la marginea drumului. Din buzunar a scos o sferă luminoasă pe care a început să o rotească. Era o variantă ieftină a unui joc banal.

– Stau cîteodată şi mă întreb cum e să fii ca ăştia care au ales programul firelor de iarbă. După ce au dus o viaţă de nimic, lipsită de metodă şi nu au economisit pentru pensie, acum se calicesc şi, pentru cîteva zile «afară», preferă să zacă în inconştienţă. Cît de prost trebuie să fii încît să doreşti să mănînci de trei ori pe an şase mici şi să bei o bere în fumul unui grătar adevărat în loc să mănînci aici zilnic, cîte fripturi vrei? Cu ce e mai bună friptura decît senzaţia de a o mînca? Sînt conservatori şi bătuţi în cap. Nu vor să recunoască progresul! Am auzit că văd numai în alb şi negru, aşa e?

Am încuviinţat din cap.

– Fir-ar al dracu' să fie! Uneori, seara, se mişcă în aşa fel încît compun din trupurile lor înjurături. Spun că sînt sperietoare de ciori... Au voie să facă asta?

Am schiţat un gest ambiguu, care ar fi putut însemna absolut orice.

– Ce ciudă am pe ei! De-aia îl aştept pe domnul acela care e iepure. Să roadă vreo cîteva sute... să mă simt şi eu bine. Că mîine-poimîine mor.

Am mai privit încă o dată reprezentarea paznicului. Era îmbrăcat cu o salopetă de doc gri şi purta o cămaşă în carouri.

– Sînteţi un demn cetăţean al geriospaţiului, am spus. Cu oameni ca dumneavoastră, locul ăsta va deveni în curînd mai bun şi mai real decît lumea în care mă întorc eu în fiecare seară.

– Aşa e, m-a aprobat paznicul cu însufleţire. Eu cred că tot şpilul e în concursurile de bună purtare. Anul acesta am auzit că se dau ca premii cinci dispozitive pentru senzaţiile tactile. Unul trebuie să fie al meu!

S-a scărpinat uşor după ceafă. Era probabil un automatism, pentru că nu avea cum să simtă vreo mîncărime.

– Uite ăsta e un exemplu de ce geriospaţiul este mai bun decît lumea de-afară, a continuat el. Se poate ca în lumea reală să dobîndeşti un alt simţ? Pe dracu'! Cel mult să pierzi vreunul. Că la bătrîneţe surzeşti, nu mai vezi bine...

Am pornit spre celălalt capăt al drumului, admirînd minuţiozitatea cu care programatorii simulaseră comportarea firelor de praf.

– Şi totuşi, i-am spus. Regulile sînt clare. Cred că aveţi ani buni de cînd nu aţi mai vorbit cu nimeni de-afară. Şi nici nu aveţi vreo şansă să o faceţi. Clauza de eternitate vă interzice...

– Ehehei domnule, sînt obişnuit cu singurătatea. Banii care îmi permit acum un trai decent i-am acumulat ca gardian la o închisoare pentru minori. Treizeci şi cinci, bătuţi pe muchie. Am venit direct aici. N-am pe nimeni afară...

Am plecat lăsîndu-l concentrat asupra firelor de iarbă care se chinuiau iarăşi să scrie ceva. Probabil îl înjurau de mamă.

• • •

Electrozii mi i-a scos Eleonora, secretara mea.

– Bine aţi revenit, domnule director. Aţi fost la paznic?

– Da. Face o treabă bună. Aveţi grijă să primească unul din dispozitivele tactile.

– Da, domnule director. Altceva?

Am meditat o clipă şi apoi am concediat-o cu un gest. Eleonora era profesionistă. Nu avea rost să-i spun cît de important era ca paznicul să nu afle că, la nici două luni după ce intrase el în geriospaţiu, programul firelor de iarbă se aplica, temporar după spusele Guvernului, tuturor pensionarilor. O bancă importantă dăduse faliment şi trebuia să acoperim din bugetul cincinal această pagubă.

Eleonora ajunsese aproape în pragul uşii cînd mi-am amintit:

– Şi vezi, te rog, de mîine să rulaţi programul iepurelui. Paznicul vrea să mai răărească firele de iarbă.

Ochii secretarei s-au rotunjit a mirare.

– E o cale excepţională de a face o economie, Eleonoro.

A dat din cap că a înţeles şi a ieşit legănîndu-şi şoldurile. O făcea ca să-mi semnalizeze că noi doi eram încă în viaţă. Ştia la fel de bine ca şi toţi ceilalţi angajaţi ai Asigurărilor că nu se inventaseră programe atît de subtile încît să legene din şolduri şi mai ales senzori atît de performanţi încît să te excite la o asemenea privelişte. Şi confortul acestei certitudini a alungat pentru moment întrebarea care îmi bubuia în timpane:

"De unde auzise paznicul de iepure?..."